

НОТАРІАЛЬНА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

СУДОВИЙ ЗАХИСТ ТА СТАТУС В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

Тетяна СТРАЖНИК

Приватний нотаріус
Житомирського
нотаріального округу

ПРОЦЕСУАЛЬНИЙ СТАТУС НОТАРІУСА В СУДОВОМУ ПРОЦЕСІ

НОТАРІАЛЬНА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

Свідок або експерт.

Нотаріус може бути викликаний до суду в якості свідка або експерта, якщо у справі виникає потреба в оцінці дій, які він вчиняв, або документів, які він посвідчував

Відповідач.

Нотаріус може бути стороною судового процесу, якщо його дії чи бездіяльність оскаржуються як такі, що спричинили шкоду одній із сторін, або якщо його звинувачують у неправомірних діях

Третя особа.

Метою участі нотаріуса у цивільній справі є захист ним своїх прав, свобод чи інтересів, відмінних і незалежних від прав, свобод чи інтересів сторін

Незалежно від процесуального статусу, нотаріус, залучений в судовий процес, має право захищати свої професійні права, подавати заяви, клопотання або оскаржувати рішення, що стосуються його дій або роботи.

ПРАВА НОТАРІУСА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

НОТАРІАЛЬНА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

Право на захист. Нотаріус, як і будь-яка інша особа, має право на захист, може скористатись послугами адвоката, подавати докази на свій захист, брати участь у процесуальних діях

Право на ознайомлення з матеріалами справи, право надавати свої зауваження, доводи, пояснення

Право відмовитись від надання свідчень стосовно самого себе або своїх близьких родичів, а також обставин, що становлять нотаріальну таємницю

Право на оскарження дій правоохоронних органів або суду, якщо нотаріус вважає їх незаконними або такими, що порушують його права. Це може стосуватись будь-яких дій: як допитів, так і вилучення документів або іншої інформації

Право на відшкодування матеріальної та/чи моральної шкоди, яка була завдана нотаріусу внаслідок неправомірних дій правоохоронних органів чи суду

ОБОВ'ЯЗКИ НОТАРІУСА В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ

НОТАРІАЛЬНА
ПАЛАТА УКРАЇНИ

Обов'язок дотримуватись закону: нотаріус зобов'язаний виконувати свої професійні обов'язки відповідно до вимог закону, а також надавати правдиві свідчення в разі виклику як свідка або потерпілого

Обов'язок збереження нотаріальної таємниці: нотаріус зобов'язаний зберігати нотаріальну таємницю та не розголошувати інформацію, що стала йому відома під час виконання професійних обов'язків, за винятком випадків, передбачених законом

Обов'язок надавати документи: нотаріус зобов'язаний надавати слідчим органам або суду документи, що стосуються певної кримінальної справи, за умови дотримання вимог закону щодо захисту конфіденційної інформації і нотаріальної таємниці

Обов'язок з'являтися на виклик суду або правоохоронних органів для надання свідчень або участі у процесуальних діях

Обов'язок сприяти правосуддю: нотаріус зобов'язаний сприяти розслідуванню кримінальних справ у межах своєї компетенції

**Головна стратегія захисту – визначення правильного процесуального статусу.
Нотаріус є спеціальним суб'єктом, який став учасником спірних правовідносин поза своєю волею, а в силу професійної діяльності та в зв'язку з неправомірними діями третіх осіб.**

Аргументація законності дій та доведення, що всі дії нотаріуса здійснювались у відповідності до вимог законодавства

Роз'яснення суду та правоохоронним органам процедури вчинення нотаріальних дій та порядку здійснення реєстраційних дій

Захист нотаріальної таємниці та конфіденційної інформації

Залучення експертів та проведення судової комп'ютерно-технічної експертизи

Посилання на процесуальні порушення. Якщо під час проведення слідчих дій або судового процесу мали місце процесуальні порушення або неправомірні дії правоохоронних органів, це може свідчити про неправомірність доказів

Звернення до судової практики, де дії нотаріусів були визнані правомірними

Відсутність умислу або недбалості, доведення добросовісності нотаріуса: несанкціоноване втручання відбулось поза волею нотаріуса, при повному дотриманні нотаріусом вимог законодавства при вчиненні нотаріальних дій

Професійна репутація: відсутність попередніх скарг та бездоганна репутація є вагомим аргументом захисту

1. Постанова Житомирського окружного адміністративного суду від 13 січня 2016 року по справі 806/5146/15

Житомирський окружний суд, розглянувши адміністративну справу за позовом ПАТ Акціонерний банк «Укргазбанк» до приватного нотаріуса Стражник Т.О. про визнання протиправними та скасування рішень, зобов'язання вчинити дії, встановив:

- Із справи № 02-40 «Реєстр для реєстрації заборон відчуження нерухомого та рухомого майна, а також арештів, накладених на таке майно судами, слідчими органами, і реєстрації зняття таких заборон та арештів», розпочатої 12.12.2014 року вбачається, що 02.10.2015 року до відповідача не надходило жодних заяв ані від ВАТ трест «Київміськбуд-1» імені М.П. Завгороднього, ані від ПАТ АБ «Укргазбанк» про припинення обтяження земельної ділянки.
- Матеріалами справи підтверджено, що відповідач звернулась до Житомирського МВ УМВС України в Житомирській області із заявою про вчинене кримінальне правопорушення
- Постановою слідчого СВ Житомирського МВ УМВС України приватного нотаріуса Стражник Т.О. визнано потерпілою по кримінальному провадженню № 12015060020005232 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст.356 КК України
- Кримінальне провадження № 42015100010000259 від 06.11.2015 року порушено і головним управлінням контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері економічної безпеки СБУ
- Крім того, відповідачем 22.10.2015 року подано заяву про скасування посиленого сертифіката відкритого ключа

З огляду на встановлені обставини суд приходять до висновку про достатність підстав для скасування оскаржуваних рішень приватного нотаріуса та не вбачає підстав для задоволення позову в іншій частині.

2. Постанова окружного адміністративного суду міста Києва від 09 серпня 2016 року по справі № 826/4335/16

Окружний адміністративний суд міста Києва розглянув адміністративну справу за позовом ПАТ «ВіЕс Банк» до приватного нотаріуса Стражник Т.О. про визнання протиправними дій та рішень, скасування рішень та зобов'язання вчинити певні дії, встановив:

- За наявними у матеріалах справи доказами, припинення обтяження відбулося не в робочий час, коли відповідач на робочому місці не перебувала, офіс був поставлений на сигналізацію відповідно до журналу взяття і зняття сигналізації за вказаний період
- У період з 05 по 09 жовтня 2015 року відповідач перебувала у Центрі підготовки та підвищення кваліфікації працівників юстиції в м. Київ, що підтверджується наказами начальника ГТУЮ у Житомирській області від 28.09.2015 року та свідоцтвом.
- Постановою слідчого СВ Житомирського МВ УМВС України приватного нотаріуса Стражник Т.О. визнано потерпілою по кримінальному провадженню № 12015060020005232 за ознаками кримінального правопорушення, передбаченого ст.356 КК України
- Кримінальне провадження № 42015100010000259 від 06.11.2015 року порушено і головним управлінням контррозвідувального захисту інтересів держави у сфері економічної безпеки СБУ
- Крім того, відповідачем 22.10.2015 року подано заяву про скасування посиленого сертифіката відкритого ключа та, як наслідок, виготовлено новий, посилений сертифікат
- У межах кримінального провадження № 12015060020005232 проведено судову комп'ютерно-технічну експертизу, за результатами якої складено висновок експерта, вказаним висновком експерта підтверджуються обставини щодо несанкціонованого втручання до реєстру з використанням логіну, пароля та ключа відповідача.

Суд приходить до висновку відмовити повністю у задоволенні позову ПАТ «ВіЕс Банк»

3. Постанова Верховного суду України від 20.11.2019 року по справі № 806/5146/15 за касаційною скаргою АБ «Укргазбанк»

Суд дійшов до висновку, що правовідносини, щодо яких виник спір, обумовлені наявністю майнових вимог банку на нерухоме майно в результаті стягнення на предмет іпотеки.

Беручи до уваги наведене й ураховуючи суть спірних правовідносин, колегія судів дійшла до висновку, що спір щодо припинення іпотеки нерухомого майна та захисту майнових прав банку не є публічно – правовим та не належить до юрисдикції адміністративних судів.

Провадження у справі № 806/5146/15 закрити.